

op de oors voor zwolle

↑ Langhuis ↑ Vendhuis Fratersteeg ↑

Han Prins

1925 - 1987

In 1955 stond Han Prins
aan de wieg van de
Vrienden van de Stadskern.

Zonder zijn tekeningen
zou de binnenstad er
anders hebben uitgezien
dan nu het geval is.

op de bres voor Zwolle

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

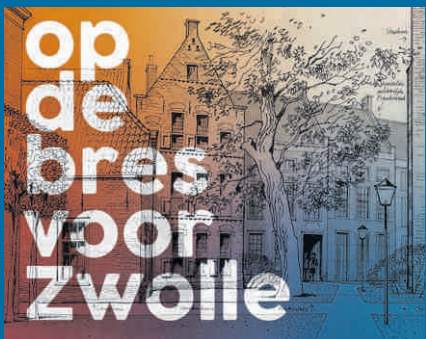

Het Huis met de Hoofden van de sloop gered (circa 1971)

Het Huis met de Hoofden is een van de oudste woonhuizen van Zwolle, vermoedelijk gebouwd in 1464. Veel Zwollenaren kennen het als de Stedelijke muziekschool of 'De Muzerie'. Maar het heeft in de loop der tijd ook dienst gedaan als pakhuis, school en verffabriek.

In 1966 was het pand zo vervallen geraakt dat de gemeente Zwolle het wilde laten slopen. De Vrienden van de Stadskern ondernamen actie om dit waardevolle huis te redden. Zij overhandigden enkele dagen voor de sloop tekeningen van Han Prins van het huis in volle glorie aan toenmalig burgemeester Drijber. De sloop werd opgeschort en in de jaren daarna werd het pand gerestaureerd.

Leegstand vormde tien jaar geleden opnieuw een bedreiging voor het monumentale pand: het Huis met de Hoofden zou worden verkocht en verbouwd tot een appartementengebouw. De Vrienden schreven een bezorgde brief aan het gemeentebestuur – dit maal zonder tekening – en drongen er met succes op aan dat de gemeente 'recht doet aan de rijksmonumentale waarden in dit oudste deel van de stad'.

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

De oorspronkelijke harmonie op de Blijmarkt (circa 1980)

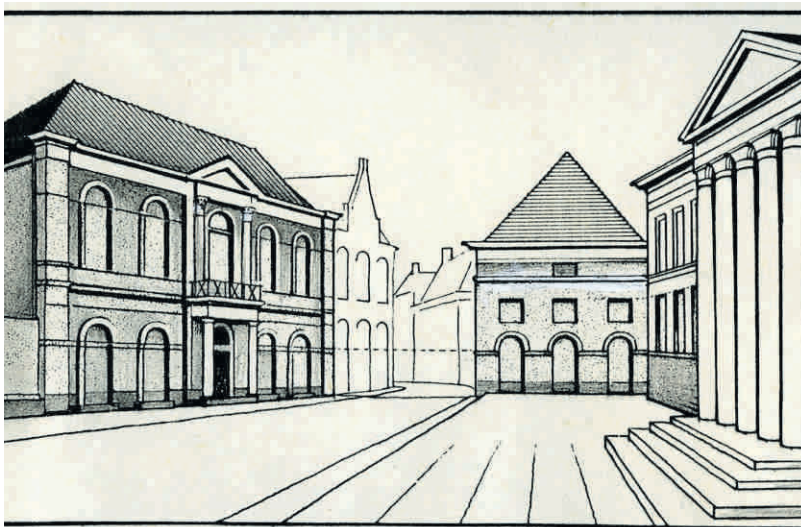

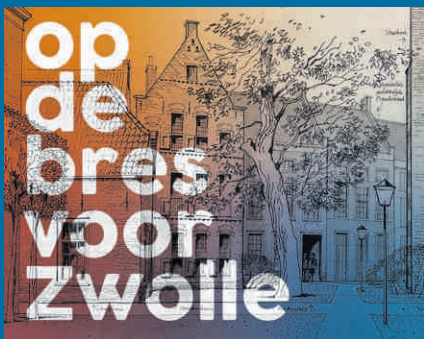
Foto 2025: Pedro Sluiter

Wie nu uit museum De Fundatie komt, kan zich niet voorstellen dat je tussen 1960 en halverwege de jaren '80 op een vrijwel blinde muur van de schouwberg ertegenover uitkeek. Bij de modernisering van schouwburg Odeon in 1959/60 verdween de gevel onder een laag gele bakstenen. De oorspronkelijke gevel was nog helemaal gaaf, maar vond men niet meer in de geest van die tijd passen.

Begin jaren '80 werd een verbouwing van het Odeon gepland. De Vrienden van de Stadskern grepen dit aan om de gevel weer in lijn te krijgen met de rest van de bebouwing aan de Blijmarkt. Tekenaar en Vriend Han Prins ondersteunde dat pleidooi met een tekening waarin hij de stilistische eenheid van het plein benadrukte.

Helaas was de oorspronkelijke gevel niet meer terug te halen, maar het Odeon kreeg van architect Sjoerd Schamhart in 1984 na overleg met de Vrienden wel een nieuwe gevel die op de negentiende-eeuwse was gebaseerd. De harmonie van de Blijmarkt was enigszins teruggekeerd.

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

Vierbaans Van Roijensingel

(circa 1965)

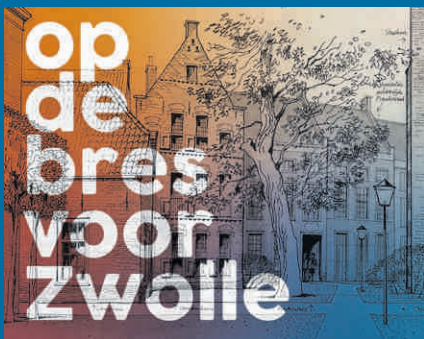

In de jaren zestig werd in de Zwolse binnenstad ruim baan gegeven aan de auto. In 1964 ontstond er onrust onder de bevolking over de voorgenomen versmalling van de stadsgracht langs de Burgemeester Van Roijensingel. De singel met de karakteristieke tweebeaans klinkerweg zou in de visie van de gemeente verbreed moeten worden tot maar liefst 30 meter. Over het verbrede tracé kon een vierbaans autoweg (!) worden aangelegd, waardoor van de stadsgracht slechts een smal deel zou overblijven. Voor de bomen van de singelbeplanting zou dan helemaal geen plaats meer zijn.

De Vrienden van de Stadskern voerden de protesten tegen het verkeersplan aan. Zo werden er bijvoorbeeld meer dan 5.000 handtekeningen verzameld. De gemeente trok het plan voor een vierbaans Van Roijensingel weer in.

Anno 2025 zien we een volstrekt andere benadering. De gemeente voert nu het plan uit om alle singels autoluw te maken, naar het voorbeeld van de 'Kop van Assendorp'. De Vrienden van de Stadskern hebben deze herinrichting van het eerste stuk singel eind 2024 nota bene genomineerd voor hun jaarlijkse Pluim. Het kan verkeren!

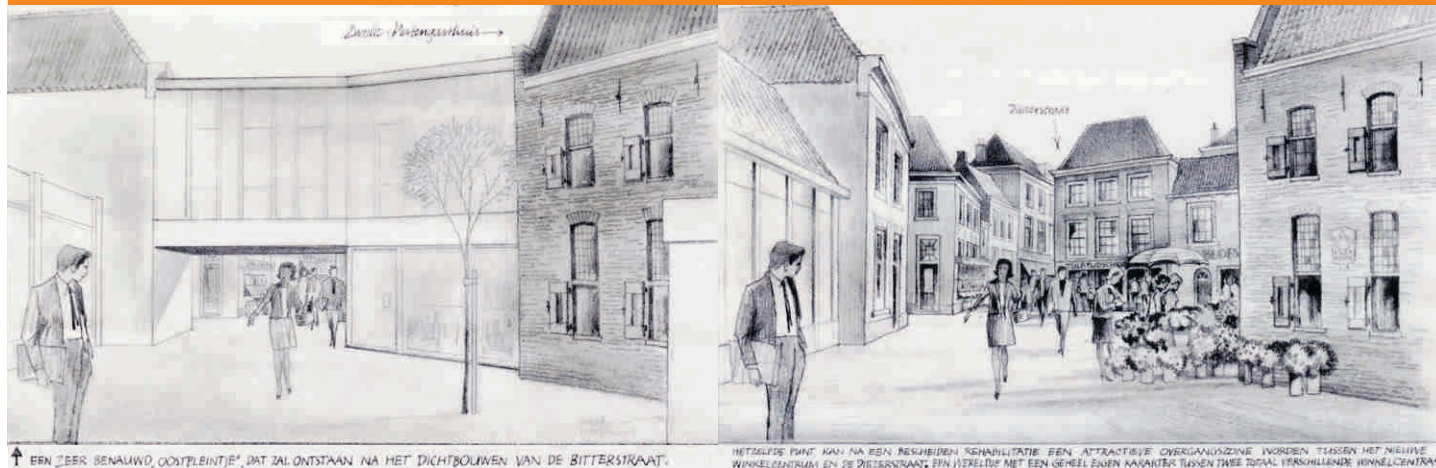

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

Van Pestengasthuis naar Diezerstraat: Dichtbouwen of vloeiende overgang van nieuw naar oud? (circa 1971)

In de jaren zestig wil de gemeente een groot deel van de verkrotte bebouwing in de binnenstad vervangen door een in beton opgetrokken nieuw winkelcentrum met grootstedelijke allures. Op het laatste moment werd het monumentale Pestengasthuis uit ca. 1450 gered van de sloopdrift.

Nadat de pestepidemie was afgelopen, heeft het Pestengasthuis veel verschillende functies gehad, onder meer voor het weversgilde (vandaar het huidige Weversgildeplein). Oudere Zwollenaren kennen het nog als (tweedehands)boekhandel De Slegte. Sinds 1996 is restaurant 't Pestengasthuys gevestigd in het pand, dat in 1974 is gerestaureerd.

Die restauratie is te danken aan de inzet van de Vrienden van de Stadskern en tekenaar Han Prins. Zij deden in 1971 bouwhistorisch onderzoek en Han Prins maakte een schets van het gebouw in gerestaureerde vorm. Mede door persoonlijk ingrijpen van burgemeester Drijber is het gasthuis van de voorgenomen sloop gered.

Op de tekening laat Han Prins zien welke invloed de bouw van een modern winkelpand van glas en beton zou hebben en hoe de Bitterstraat, die toen nog helemaal doorliep tot aan de Nieuwstraat, er ter hoogte van het Pestengasthuis ook uit had kunnen zien.

Foto 2025: Pedro Sluiter

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

Een groen 'voorhof' in plaats van een parkeerdek naast de Broerenkerk (1968)

Er worden momenteel plannen bedacht voor de herinrichting van het Broerenkwartier, het gebied rondom de Broerenkerk en het conservatorium. Niet voor het eerst, in de jaren '70 van de vorige eeuw speelde dat ook. Misschien bieden de tekeningen die Han Prins toen maakte nog inspiratie voor de plannenmakers van nu.

De eerste tekening van Han Prins liet duidelijk zien wat voor lelijke gevolgen de geplande parkeerplaats zou hebben. Aan de hand van zijn tekening konden de Vrienden van de Stadskern het 'binnenstadsoverleg' ervan overtuigen dat het anders moest.

Helemaal geworden zoals Prins het voor ogen had, is het niet. Maar misschien vindt het stadsbestuur het een halve eeuw later toch een wenkend perspectief. Dit beeld past in elk geval veel beter in de huidige plannen van de gemeente voor het stadshart.

De Vrienden anno 2025 maken zich er in elk geval sterk voor het groene en verstilte karakter van deze prachtige omgeving tot zijn recht te laten komen.

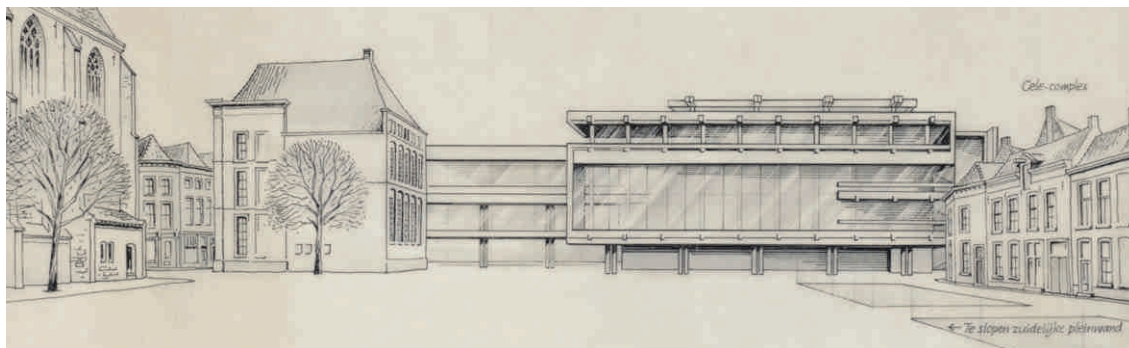
Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

De oude Wheeme van de sloop gered (1973)

De oude Wheeme, de voormalige Middeleeuwse pastorie van de Grote Kerk, staat aan de overkant van het Kerkplein, sinds de jaren '70 verbonden met het nieuwe stadhuis. De gemeente laat het dit jaar restaureren en zoekt een nieuwe invulling voor dit oude monument. Het had niet veel gescheeld of het gebouw had er vanwege de bouw van een nieuw stadhuis helemaal niet meer gestaan...

In het oorspronkelijke ontwerp uit de jaren '60 voor de bouw van een nieuw stadhuiscomplex zou een groots modern betonnen kantoorgebouw zoveel ruimte innemen dat niet alleen de Wheeme, maar ook de hele rij gebouwen aan de zuidzijde van het Grote Kerkplein tegen de vlakte zou moeten. Verontruste burgers protesteerden tegen deze aantasting van de oude binnenstad. Han Prins maakte een aantal tekeningen waarmee de Vrienden van de Stadskern de enorme gevolgen van het plan in een oogopslag duidelijk maakte. De sloop van de Wheeme ging niet door. De plannen voor het stadhuis werden bijgesteld. De oude Wheeme werd gerestaureerd door gemeentearchitect Van Strien en kreeg de huidige moderne verbinding met het nieuwe stadhuis.

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

Het effect van een modern winkel centrum op de oude binnenstad (1974)

Wat komt er op de plek van het voormalige warenhuis, waar eerst V&D en later Hudson Bay was gevestigd? Dit jaar heeft de gemeente het pand, dat al jarenlang leeg staat, aangekocht met de bedoeling dat er iets nieuws voor in de plaats komt.

Al een halve eeuw zie je deze brutalistische betonnen kolos vanaf de Vispoortenbrug. Vroeger stond op deze locatie de Rooms-Katholieke Michaëlkerk, met de toren op de hoek van de Roggenstraat en de Nieuwstraat. Het kerkgebouw is in 1965 gesloopt.

Negen jaar eerder was al het monumentale hoekpand links over de brug gesloopt. Hier zat de kruidenierswinkel van de Fa. Roeten. Om het 'gapende gat' dat het effect zou zijn van het moderniseringsplan te benadrukken, liet Han Prins in zijn schetsen de brug weg.

Zoals wel vaker had de tekening van Prins enig succes: het huis Roeten werd gereconstrueerd. De voetgangerspassage zoals we die nu in de vorm van een onderdoorgang kennen, is overigens een toevoeging om toch voldoende ruimte te maken voor het moderne verkeer.

Foto 2025: Pedro Sluiter

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

De Oude Vismarkt: groen domein voor wandelaars of massafietsenstalling? (1978)

Foto 2025: Pedro Sluiter

Ruim tien jaar geleden kreeg de Oude Vismarkt de inrichting zoals we die nu kennen. De gemeente heeft daarbij samengewerkt met ondernemers, bewoners en eigenaren van de Oude Vismarkt en het Koningsplein. Verder was de Fietzersbond een belangrijke partij aan tafel, want een van de lastigste discussiepunten was het fietsparkeren.

Die discussie speelde ook in 1978. Ook toen waren er klachten over de uitstraling van de openbare ruimte. De toenmalige winkeliers besloten ook samen te werken en zelfs eigen geld in te leggen voor een herinrichting. De Vrienden van de Stadskern deden op hun verzoek een uitgewerkt voorstel, waarin Han Prins veel bomen en ander groen intekende.

De toenmalige herinrichting van de Oude Vismarkt was net op tijd klaar voor de belangrijkste jubileumactiviteiten in 1980, toen het 750-jarig bestaan van Zwolle groots werd gevierd.

In het ontwerp dat Prins tekende lag het zwaartepunt op de kwaliteit van de verblijfsruimte en moesten de fietsen wijken. Uiteindelijk werd zoals het zo vaak gaat een compromis tussen de verschillende belangen uitgevoerd.

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

Rodetorenplein: afhechten met baksteen of met bomen? (1972)

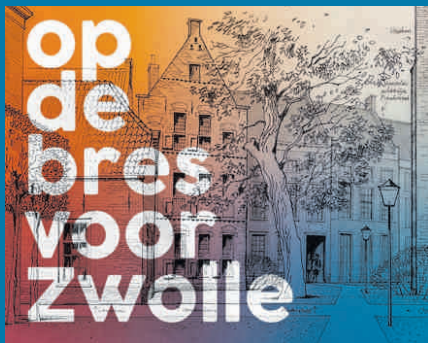

Het 'Aldo van Eyckplan', zo nu noemen we de kleinschalige woonwijk uit 1974 rond de Bitterstraat en de Waterstraat meestal. Men vond het in die tijd een 'experimenteel woningbouwproject'. Het eigenlijke plan was dat tussen het Hopmanshuis en het hotel Muthert (nu Las Rosas) een groot cirkelvormig bouwblok zou komen. De Vrienden van de Stadskern wisten met deze tekeningen van Han Prins in de hand te voorkomen dat het Rodetorenplein zo zou worden volgebouwd.

Foto 2025: Pedro Sluiter

35 jaar later wordt het stadsbeeld op deze plek opnieuw bedreigd door nieuwbouwplannen. Architectenbureau De Zwarte Hond ontwerpt in 2009 een grootschalig nieuwbouwcomplex voor deze locatie, bestaande uit een massief drielaags blok met horeca en appartementen. Maar door de financiële crisis wordt het bouwplan enkele jaren later gecancelled en blijft het stadsplein fietsparkeerruimte. Wie goed kijkt ziet in het plaveisel de plek aangeduid van de middeleeuwse Jan Baghstoren, waarvan de fundamenteën in 2005 werden opgegraven.

Han Prins 1925-1987

In 1955 stond Han Prins aan de wieg van de Vrienden van de Stadskern. Zonder zijn tekeningen zou de binnenstad er anders hebben uitgezien dan nu het geval is. Met zijn indrukwekkende perspectief- en vogelvlucht-tekeningen maakt hij de impact van geplande ingrepen in de stadskern duidelijk: de verwoestende gevolgen én hoopvolle alternatieven. In deze serie krijgt u daarvan maandelijks een voorbeeld te zien. Meer werk van Han Prins is te zien in Stadskamer Centrum en online op hanprinszwolle.nl.

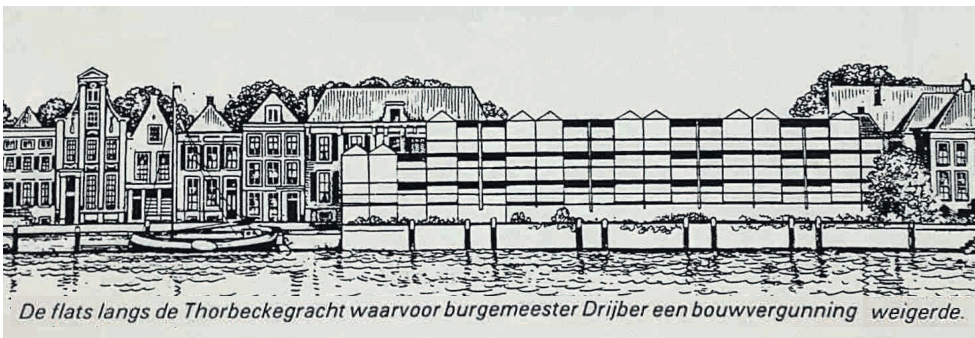
Daar vindt u een wandeling om te bekijken hoe de stadskern er nu bij staat in vergelijking met de plannen van toen.

De harmonieuze eenheid aan de Thorbeckegracht van voor WOII in een oogopslag (1977)

Foto 2025: Pedro Sluiter

Han Prins laat al tekenend zien dat de Thorbeckegracht met de vele historische woonhuizen een kwetsbaar stadsgezicht is. 'Zijn' Vrienden van de Stadskern komen in 1977 dan ook in het geweer als er een nieuwbouwplan wordt gemaakt voor de in verval geraakte 18e-eeuwse pakhuizen en bedrijfspanden bij de Diezerpoortenbrug.

Een Deventer architectenbureau ontwerpt een grootschalig appartementencomplex. De Vrienden van de Stadskern constateren dat de eentonige vormgeving van het nieuwbouwcomplex met horizontale glaspartijen en praktisch platte daken op deze locatie niet acceptabel is. Het welstandstoezicht gaat echter wel akkoord met het modernistische ontwerp. Alleen... ook burgemeester Drijber is van mening dat het bouwplan qua schaal en karakter te veel afwijkt van de historische omgeving en weigert zijn goedkeuring. Han Prins neemt in 1978 namens de Vrienden zitting een begeleidingsgroep voor nieuw ontwerp, dat zich qua schaal en dakvorm veel beter voegt naar de historische omgeving van de Thorbeckegracht. In 1982 wordt het appartementencomplex voltooid. In 1987 krijgt de nieuwbouw zelfs de BNA-prijs voor de beste naoorlogse architectuur in Zwolle!